

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ДРУГА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ТРЕГУБЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF TREGUBENKO v. UKRAINE)**

(Заява № 61333/00)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

2 листопада 2004 року

ОСТАТОЧНЕ

30.03.2005

*Це рішення набуває статусу остаточного відповідно до обставин,
визначених частиною 2 статті 44 Конвенції. Воно може бути піддане
редакційному редагуванню.*

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ТРЕГУБЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

У справі «Трегубенко проти України»

Європейський суд з прав людини (друга секція) у складі:

Д.П. КОСТА (*Голова*),

Л. ЛУКАЙДЕС,

К. БІРСАН,

К. ЯНГВЕРТ,

В. БУТКЕВИЧ,

У. ТОМАСЕН,

М. УГРЕХЕЛІДЗЕ – *суддів*, а також

пані С. ДОЛЛЕ, *Секретаря секції*,

порадившись у закритому судовому засіданні 21 жовтня 2003 року та 12 жовтня 2004 року,

виніс це рішення, яке було прийнято у вищезазначені дні:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було порушено проти України на підставі заяви № 61333/00, поданої до Суду 23 березня 1999 року у відповідності до ст. 34 Конвенції про захист прав людини та основних свобод (Конвенції) громадянином України Леонідом Трегубенком (заявником).

2. Заявника представляла пані Анна-Марія Неу – адвокат, що практикує у Страсбурзі. Уряд України представляли його уповноважені – пані В. Лутковська, а пізніше – її наступниця – пані З. Бортновською.

3. Заявник стверджував, зокрема, що скасування остаточного і обов'язкового рішення суду, винесеного на його користь у порядку нагляду, порушило його права, передбачені ч.1 ст.6 Конвенції та ст.1 Протоколу № 1.

4. Заяву було призначено для розгляду Другою секцією Суду згідно з §1 правила 52 Регламенту Суду. У межах цієї секції Палата, що раніше розглядала цю справу (§1 ст.27 Конвенції), складалася відповідно до §1 правила 26 Регламенту.

5. Рішенням від 21 жовтня 2003 року Суд визнав заяву частково прийнятною.

6. Заявник і Уряд подали зауваження щодо суті (§1 правила 59 Регламенту Суду). Після консультування зі сторонами Палата остаточно вирішила не проводити усних слухань щодо суті (§ 3 правила 59); сторони обмінялися письмовими зауваженнями.

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

7. Заявник народився у 1947 році і проживає у місті Торонто, Канада.

8. У 1988 році займався підприємницькою діяльністю у місті Ялта, Україна, отримуючи частину свого прибутку готівкою.

9. Відповідно до Указу Президента від 22 січня 1991 року грошові знаки номіналом у 50 та 100 радянських карбованців випуску 1961 року були вилучені з фінансового обігу і мали бути обміняні на банкноти того самого номіналу випуску 1991 року. Постанова Кабінету Міністрів, датована тією ж датою, визначала процедуру такого обміну, передбачаючи, між іншим, створення спеціальної підкомісії з питань обміну грошових знаків (тут і надалі – комісії з питань обміну банкнот) у складі виконавчих комітетів міського або районного рівнів. Ці комісії мали повноваження дозволяти чи відмовляти у дозволі на обмін усіх грошей або їх частини – в залежності від доведення законності джерела їх надходження.

10. В січні 1991 року заявник вніс двісті тридцять тисяч радянських карбованців номіналом у 50 та 100 карбованців на свій рахунок у Ялтинському відділенні Державного банку СРСР. Одночасно заявник звернувся до Ялтинської комісії з питань обміну грошових знаків з метою обміну вищевказаної суми. 25 березня 1991 року рішенням комісії Ялтинської міської ради народних депутатів з питань обміну грошових знаків заявникові відмовили в обміні грошових знаків у повному обсязі через нібито недостатність доказів стосовно законності джерела їх надходження та обмежили до двох тисяч чотириста шістдесяти двох карбованців суму, заявлену для обміну. Решту коштів, що залишалися, у сумі двісті двадцять сім тисяч п'ятсот тридцять вісім карбованців не компенсували.

11. Заявник оскаржив це рішення до вищестоящої комісії з питань обміну грошових знаків Автономної Республіки Крим. 6 травня 1991 року цей орган підтримав рішення Ялтинської комісії з питань обміну банкнот.

12. Уряд заявляє, що відповідно до постанови № 2 Кабінету Міністрів СРСР від 22 січня 1991 року, яка регулювала процедуру обміну грошових знаків, рішення від 6 травня 1991 року є остаточним.

13. У той же час державна служба безпеки перевіряла законність підприємницької діяльності заявника і жодних правопорушень не виявила.

14. 19 липня 1991 року заявник звернувся до Ялтинського міського суду зі скаргою проти комісії з питань обміну грошових знаків з

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ТРЕГУБЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

огляду на відмову комісії обміняти суму в двісті тридцять тисяч (радянських) карбованців у повному обсязі.

15. 22 липня 1991 року ухвалою Ялтинського міського народного суду заявникові було відмовлено у скарзі на підставі відсутності юрисдикції для розгляду такої скарги.

16. Заявник звернувся до Кримського обласного суду з оскарженням рішення Ялтинського міського суду. 26 серпня 1991 року цей суд скасував попереднє рішення суду і направив справу на новий розгляд.

17. 16 жовтня 1991 року Ялтинський міський суд задовольнив позов заявника і зобов'язав виконавчий комітет Ялтинської міської ради здійснити обмін заявлених заявником грошей, що перебували на його банківському рахунку, у повному обсязі (двісті тридцять тисяч карбованців).

18. 8 квітня 1992 року Кримський обласний суд своєю ухвалою підтримав це рішення.

19. 17 квітня 1992 року рішення від 16 жовтня 1991 року та 8 квітня 1992 року були скасовані постановою Президії Кримського обласного суду.

20. 14 квітня 1993 року палата у цивільних справах Верховного Суду України своєю ухвалою скасувала попередні рішення, підтримавши рішення від 16 жовтня 1991 року та від 8 квітня 1992 року, винесених на користь заявника. Це рішення було остаточним.

21. Це рішення не виконувалось протягом декількох років. Заявник з різних підстав подавав скарги з метою отримати присуджену йому суму з урахуванням рівня інфляції. 23 травня 1996 року, 10 грудня 1996 року, 27 травня 1997 року, а також 23 червня 1998 року Ялтинський міський суд задовольняв скарги з огляду на тривале невиконання рішення, винесеного на користь заявника. Останнім рішенням суду сума була збільшена до 349387,82 гривень (приблизно 53573 євро).

22. Листом від 26 червня 1998 року мер міста Ялта просив заступника Генерального прокурора внести протест на рішення Верховного Суду України, винесеного на користь заявника.

23. 30 червня 1998 року Голова Верховного Суду України наказав зупинити подальше виконання вказаного рішення до того часу, поки не вирішиться питання щодо перегляду рішення суду в порядку нагляду.

24. 9 вересня 1998 року заступник Голови Верховного Суду України в порядку нагляду вніс протест до Пленуму Верховного суду України проти рішень, винесених на користь заявника.

25. 25 вересня 1998 року Пленум Верховного Суду задовольнив протест і скасував зазначені рішення суду, підтримавши початкове рішення Ялтинського міського суду від 22 липня 1991 року, яким відхилялася скарга заявника у зв'язку з браком юрисдикції. Пленум вирішив, що оскільки обмін грошових знаків регулювався Постановою

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ТРЕГУБЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

Кабінету Міністрів від 1991 року (параграф 9-й), яка передбачала позасудовий перегляд рішень комісій з питань обміну грошових знаків, то спір не підпадав під юрисдикцію суду згідно з законодавством, чинним у 1991 році.

26. Мер міста Ялта звернувся до Ялтинського міського суду з заявою про поворот виконання судового рішення і про повернення заявником грошей, які вже були на той час сплачені заявникові (15% від вперше присудженої суми). Відповідно до зауважень Уряду, суд не досліджував це прохання через те, що згідно з угодою, укладеною сторонами, заявник повернув гроші, які на той момент були йому вже сплачені.

27. Листом від 25 листопада 1998 року Конституційний Суд України повідомив заявника про те, що Конституційний Суд не має юрисдикції для перегляду рішень звичайних судів.

28. Ухвалою від 9 грудня 1998 року провадження по справі заявника було закрито через скасування рішення суду від 16 жовтня 1991 року Пленумом Верховного Суду.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

29. На час розгляду справи глава 42 Цивільного процесуального кодексу України передбачала можливість перегляду остаточних і обов'язкових рішень суду в порядку нагляду. У той час, коли Верховним Судом України виносились остаточне рішення, була можливість оскарження такого рішення в порядку нагляду Головою Верховного Суду, Генеральним прокурором України та його/її заступниками (ст. 328), а справа вирішувалася Пленумом Верховного Суду (ст. 329). Рішення Пленуму подальшому перегляду не підлягали.

30. Процедура нагляду була скасована у червні 2001 року.

СТОСОВНО ПРАВА

I. ЗАЯВЛЕНЕ ПОРУШЕННЯ Ч.1 СТ. 6 КОНВЕНЦІЇ

31. На підставі ч.1 ст.6 Конвенції заявник скаржився, що остаточне і обов'язкове судове рішення, винесене на його користь, було скасовано нагляду, а також, що провадження на Пленумі Верховного Суду України було несправедливим. Далі заявник скаржився, що, рішенням Пленуму йому відмовлено у доступі до суду з метою визначення його цивільних прав. Ст. 6 Конвенції передбачає, таке:

«Кожен при вирішенні питання щодо його цивільних прав та обов'язків... має право на справедливий і відкритий розгляд... незалежним і безстороннім судом...»

А. Процедура нагляду: основні питання

1. Подання сторін

32. Уряд стверджував, що процедура нагляду існувала в українському процесуальному законодавстві до 21 червня 2001 року. На думку Уряду, ця процедура була спрямована на «зміцнення законності та правопорядку, на захист прав та законних інтересів громадян та організацій, а також на дотримання правових принципів відправлення правосуддя». Уряд доводив, що на відміну від справи «Брумареску проти Румунії» (*Brumarescu v. Romania*, [GC] № 28342/95, рішення від 28 жовтня 1999 року), у цій заяві протест було внесено не прокурором, а заступником Голови Суду. Далі Уряд стверджував, що процедура нагляду активно застосовувалась громадянами і вважалась ними ефективним засобом. У цій справі, на думку Уряду, рішення Пленуму Верховного Суду України виправило хибне застосування чинного у 1991 році законодавства. Тому і не можна вважати, що мало місце порушення прав заявника, передбачених ч.1 ст. 6 Конвенції.

33. Заявник не погодився, стверджуючи, що, скасувавши остаточне і обов'язкове рішення суду, винесеного на його користь, Верховний Суд України порушив принцип правової певності та його право на справедливий суд.

2. Оцінка Суду

34. Суд зазначає, що на час розгляду справи національними судами, заступник Голови Верховного Суду України мав повноваження, відповідно до ст. 328 Цивільного процесуального кодексу, вносити подання про перегляд остаточного рішення суду. Застосування такого повноваження часовими межами не обмежувалось, а тому такі судові рішення, безсумнівно, підлягали скасуванню.

35. Суд зауважує, що дозволяючи внесення заяви згідно з цим правилом, Верховний Суд України звів нанівець увесь судовий розгляд, що завершився прийняттям остаточного та обов'язкового рішення, і тому порушив принцип *res judicata* щодо рішення, яке, крім того, вже було частково виконане.

36. Оскільки Уряд стверджував, що ця справа відрізняється від справи «Брумареску проти Румунії» (*Brumarescu v. Romania* judgment, [GC] № 28342/95, від 28 жовтня 1999 року), оскільки подання про перегляд рішення в порядку нагляду було внесено не прокурором, який є особою, що представляє виконавчу владу, а суддею, то Суд зауважує, що процедура нагляду існувала у ряді Договірних сторін та мала загальні риси, включаючи категорію осіб, уповноважених

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ТРЕГУБЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

вносити подання про здійснення такого нагляду: прокурорів і голів судів, а також їх заступників.

Суд раніше вже розглядав справи, що стосувалися здійснення процедури нагляду за поданням як прокурорів, так і суддів. Як і у справі «Рябіх проти Росії», (Riabykh v. Russia, № 52854/99 від 24 червня 2003 року), де подання на здійснення нагляду також було внесене суддею, Суд притримується тієї думки, що це питання має розглядатися з урахуванням принципу правової певності, а не просто як втручання з боку виконавчої влади.

37. Суд вважає, що застосовувавши процедуру нагляду з метою скасування судового рішення від 14 квітня 1993 року, Пленум Верховного Суду України порушив принцип правової певності і право заявника на доступ до суду, зазначене у ч.1 ст. 6 Конвенції.

38. Отже, мало місце порушення цієї статті.

В. Процедура нагляду: процесуальні аспекти

1. Подання сторін

39. Далі Уряд наполягав на тому, що процедура нагляду була докладно виписана у законі і містила розумні гарантії, так само як і необхідні гарантії незалежності та безсторонності судів.

40. Заявник поставив під сумнів зазначені процесуальні гарантії. Зокрема, він зауважив, що він не був присутнім на судовому засіданні і що перегляд справи було обмежено лише дослідженням подання, внесеного заступником Голови Верховного Суду.

2. Оцінка Суду

41. Дійшовши висновку про наявність порушення права заявника на доступ до суду у зв'язку з застосуванням процедури нагляду, Суд знаходить, що немає необхідності окремо вирішувати питання про те, чи було дотримано під час цієї процедури гарантій, передбачених ст.6 Конвенції (див. рішення «Рябіх проти Росії», № 52854/99, § 59, від 24 липня 2003 року).

С. Доступ до суду

1. Подання сторін

42. Уряд стверджував, що Пленум Верховного Суду мав на меті зберегти правильне застосування законодавства, чинного в 1999 році. Це законодавство не передбачало судового контролю за рішеннями комісій з питань обміну грошових знаків, але воно передбачало іншу

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ТРЕГУБЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

(позасудову) процедуру оскарження. Далі Уряд стверджував, що Пленум Верховного суду просто відновив рішення Ялтинського міського суду від 22 липня 1991 року, а тому порушення права заявника на доступ до суду не було.

43. У відповідь на це заявник наполягав на тому, що Верховний Суд України помилково застосував законодавство і віддав перевагу спеціальним нормам, закріпленим у Постанові Кабінету Міністрів від 22 січня 1991 року (див. частини 9 та 12 вище) у порівнянні з загальними нормами Конституції та законів, хоча останні мають вищу юридичну силу.

2. Оцінка Суду

44. Суд звертає увагу на те, що, *ratio decidendi*, рішення Пленуму Верховного Суду України усувало з-під юрисдикції судів будь-який розгляд саме такої категорії цивільних спорів: щодо відшкодування вартості майна, як і у цій справі. Суд вважає, що таке виключення саме по собі суперечить праву на доступ до суду, гарантованому ч.1 ст.6 Конвенції (див., з відповідними змінами, рішення у справі «Василеску проти Румунії» (*Vasilescu v. Romania*, §§ 39-41) від 22 травня 1998 року, а також рішення у справі «Брумареску проти Румунії», що згадувалося вище, § 65).

45. У цьому відношенні також мало місце порушення ч.1 ст.6 Конвенції.

II. ЗАЯВЛЕНЕ ПОРУШЕННЯ СТ.1 ПРОТОКОЛУ № 1 КОНВЕНЦІЇ

46. Заявник скаржився, що в результаті скасування остаточного та обов'язкового рішення суду, винесеного на його користь, було порушено його право на мирне володіння майном. Він посилався на ст.1 Протоколу № 1 Конвенції, яка передбачає таке:

«Кожна фізична особа має право володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права.»

A. Чи було майно

47. Сторони погодилися, що остаточним і обов'язковим рішенням суду від 14 квітня 1993 року, винесеним на користь заявника, останньому було присуджене «майно» в сенсі ст.1 Протоколу № 1 до Конвенції. У світлі своєї послідовної прецедентної практики Суд поділяє таку думку.

В. Чи було втручання

1. Подання сторін

48. Уряд погодився, що скасування судового рішення від 14 квітня 1993 року, винесеного на користь заявника, становило втручання у право заявника на мирне володіння майном. Тим не менше, Уряд наполягав на тому, що таке втручання вперше мало місце у 1991 році, коли комісія з питань обміну банкнот відмовила заявникові обміняти усі заявлені ним гроші, і що Верховний Суд України лише виправив попередні помилки і висвітлив неможливість скасування рішення комісії в судовому порядку у 1991 році.

49. Заявник стверджував, що саме скасування остаточного та обов'язкового судового рішення, винесеного на його користь, позбавило його належного йому майна.

2. Оцінка Суду

50. Суд нагадує, що питання, яке розглядається в цій справі, стосується скасування остаточного і обов'язкового судового рішення, винесеного на користь заявника (див. § 20 вище), а не майнового спору, що виник у 1991 року між заявником та Ялтинською комісією з питань обміну грошових знаків (див. § 10 вище). Більше того, той спір не входить до компетенції Суду *ratione temporis* (див. рішення щодо прийнятності від 21 жовтня 2003 року).

51. Суд зазначає, що згідно з власною усталеною прецедентною практикою, скасування остаточного і обов'язкового рішення суду, яким заявникові було присуджене «майно», є втручанням у право заявника на мирне володіння майном. Суд вважає, що у цій справі мало місце втручання в права заявника, здійсненого у формі позбавлення заявника його власності в сенсі ст.1 Протоколу №1 до Конвенції.

С. Чи було втручання виправданим

1. Подання сторін

52. Уряд стверджував, що втручання відбувалось відповідно до закону, було спрямоване на захист правильного застосування законодавства, слугувало загальному інтересу, оскільки сплата боргу Ялтинською міською Радою призвела б до неможливості витрачання коштів на соціальні та інші потреби.

53. Заявник зауважив у відповідь, що скасуванням остаточного та обов'язкового рішення суду, винесеного на його користь, держава проігнорувала принцип справедливої рівноваги між загальними інтересами та його майновими правами. Заявник зазначав, що аргумент Уряду стосовно соціальної програми був безпідставним, оскільки можна було знайти інші шляхи та джерела для виконання судового рішення, винесеного на його користь.

2. Оцінка Суду

Суд повторює, що позбавлення майна може бути виправданим лише у випадку, якщо буде показаний, *inter alia*, «інтерес суспільства» та «умови, передбачені законом». Більше того, будь-яке втручання у право власності обов'язково повинно відповідати принципу пропорційності. Як неодноразово зазначав Суд, „справедливий баланс” має бути дотриманий між вимогами загального інтересу суспільства та вимогами захисту основних прав людини. Пошук такої справедливого балансу пролягають через всю Конвенцію. Далі Суд зазначає, що необхідний баланс не буде дотриманий, якщо особа, про яку йдеться, несе «індивідуальний і надмірний тягар» (див. рішення щодо Брумареску (Brumarescu), яке згадувалося вище, § 78).

54. Уряд навів два виправдання втручання у майнові права заявника: оскільки Уряд вважає, що таке втручання було спрямоване на правильне застосування законодавства, то Суд зауважує, що цей аргумент аналогічний тим, які були наведені Урядом згідно з ч.1 ст.6 Конвенції. Визнавши порушення ч.1 ст.6 Конвенції, Суд робить висновок, що хоча правильне застосування законодавства незаперечно становить «суспільний інтерес», але, виходячи із обставин цієї справи, цей інтерес мав на меті порушення основних принципів правової певності та доступу до суду. Тому цей аргумент має бути відхилений. Оскільки Уряд посилався на те, що виплата боргу держави заявникові відповідно до скасованого судового рішення поставила б під загрозу соціальні програми місцевої влади, то Суд знову повторює, що нестаток фондів державної влади не може виправдовувати неповагу до судового рішення, в якому визначений борг (див. рішення по справі «Бурдов проти Росії», № 59498/00, § 35, ECHR 2002-III). Так само, як не може виправдовуватися і стверджувана неможливість Держави поважати власний борг, встановлений в остаточному та обов'язковому рішенні суду, шляхом скасування такого судового рішення.

55. За цих обставин, Суд знаходить, що справедливий баланс було порушено, а заявник поніс і продовжує нести особистий та надмірний тягар. Отже, має місце порушення ст.1 Протоколу № 1 .

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТ.41 КОНВЕНЦІЇ

56. Ст.41 Конвенції передбачає, таке:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову компенсацію, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Майнова шкода

57. Заявник стверджує, що пряма шкода, спричинена його правам, оцінюється ним у сумі 319,891 євро, що відповідає сумі в 230000 радянських карбованців, яких його було позбавлено у 1991 році. Далі заявник оцінив втрату свого прибутку у період між 1991 та 2004 роками сумою в 2000000 євро. Отже, в цілому заявник вимагав суму 2319891 євро як відшкодування матеріальної шкоди.

58. Уряд заперечував проти наявності будь-якого причинно-наслідкового зв'язку між порушенням, про яке йдеться, та заявленою матеріальною шкодою. Уряд стверджував, що якщо буде визнано порушення ст.1 Протоколу № 1, то заявник вправі вимагати лише 349387,82 українських гривень (53657,81 євро), тобто суму, на яку він мав право, коли відбулося стверджуване правопорушення.

59. Суд нагадує, що у цій справі він розглядає питання не про втручання у майнові права заявника в 1991 році, а про скасування в 1998 році остаточного та обов'язкового судового рішення, яким заявникові було присуджено 349387,82 гривень.

60. Так само, як і Уряд, Суд не вбачає жодного причинно-наслідкового зв'язку між визначеним порушенням та заявленою заявником значною матеріальною шкодою. Тим не менше, що стосується визнаного Судом порушення ст.1 Протоколу № 1, Суд вирішує присудити заявникові 53657,81 євро, що становитиме еквівалент суми, присудженої заявникові національним судом згідно зі скасованим судовим рішенням.

B. Моральна шкода

61. Заявник вимагав 3198903 євро як компенсацію моральної шкоди.

62. Уряд заявив, що ця вимога надмірна і що визнання Судом порушення складатиме достатню справедливую сатисфакцію з цього питання.

63. Суд притримується точки зору, що заявник зазнав моральних страждань в результаті визнаних Судом порушень, а саме по собі визнання, на думку Суду, не може вважатися достатньою

компенсацією. Тим не менше, заявлена сума є надмірною. Роблячи свою оцінку на основі справедливості, як це вимагається ст.41 Конвенції, Суд присуджує заявникові суму в 5000 євро як моральну шкоду.

С. Судові витрати

1. Національна процедура

64. З цього приводу заявник не заявив жодної вимоги упродовж встановленого строку, а тому стосовно цього пункту Суд нічого заявникові не присуджує.

2. Процедура в органах Конвенції

65. Заявник вимагав 15696,27 євро як судові витрати, пов'язані з процедурою розгляду справи в органах Конвенції. Він надав рахунок на цю суму від свого адвоката.

66. Уряд стверджував, що заявник не надав детальної інформації щодо роботи, виконаної адвокатом заявника, погодинну оплату тощо. Більше того, заявник не надав жодної угоди, яка б підтверджувала законне зобов'язання заявника оплатити рахунок, наданий Суду. Уряд просив Суд відхилити вимогу заявника щодо судових витрат на тій підставі, що заявник недостатньо обґрунтував свої вимоги з цього питання.

67. Заявник стверджував, що з огляду на тривалість розгляду його справи, його вимоги були розумними.

68. Суд знову повторює, що для того, щоби судові витрати були включені в суму справедливої сатисфакції за ст.41 Конвенції, має бути встановлено, що вони насправді мали місце і впливали з необхідності запобігти порушенню або ж одержати компенсацію за виявлене порушення Конвенції, а також, якщо ці витрати склали розумну суму (див., серед багатьох інших, рішення по справі Нільсен і Джонсон проти Норвегії / Nilsen and Jonsen v. Norway [GC], № 23118/93, § 62, ECHR 1999- VIII).

69. Суд вирішує, що такі вимоги не були дотримані у цій справі. Він зауважує, що ця справа не є виключно складною. Більше того, як впливає із змісту документів, діяльність адвоката була обмежена поданням ним заяви від імені заявника та подальшим листуванням, включаючи його зауваження та вимогу щодо справедливої сатисфакції, яку заявник підготував самостійно. В результаті, Суд погодився з Урядом щодо відсутності будь-якого детального аналізу та обґрунтування цієї вимоги. Тим не менше, зрозуміло, що заявник витратив певну суму на юридичне представництво в Суді.

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ТРЕГУБЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

Враховуючи інформацію, наявну в матеріалах справи, а також вище викладені міркування, Суд присуджує заявникові 1000 євро як судові витрати.

С. Процентна ставка

70. Суд визнає за доцільне, щоби процентна ставка базувалася на обліковій процентній ставці Європейського Центрального Банку, до якої мають бути додані три відсотки.

З ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Визнає*, що мало місце порушення ч.1 ст.6 Конвенції, оскільки було скасоване остаточне та обов'язкове судове рішення, винесене на користь заявника в порядку нагляду;

2. *Визнає*, що немає необхідності окремо вирішувати питання щодо процесуальної несправедливості розгляду справи національним судом в порядку нагляду;

3. *Визнає*, що було порушення ч.1 ст.6 Конвенції, оскільки була наявна відмова у доступі до суду;

4. *Визнає*, що було порушення ст.1 Протоколу № 1, прийнятого до Конвенції;

5. *Визнає*:

(а) що Держава-відповідач повинна сплатити заявникові протягом трьох місяців з дня набрання цим рішенням законної сили, у відповідності до ч.2 ст.44 Конвенції, такі суми:

(i) 53657,81 євро (п'ятдесят три тисячі шістсот п'ятдесят сім євро, вісімдесят один цент) на відшкодування майнової шкоди;

(ii) 5000 (п'ять тисяч) євро як компенсацію моральної шкоди;

(iii) 1000 (одну тисячу) євро як судові витрати;

(iv) будь-який податок, що може бути нарахований на вищезазначені суми;

(б) що коли сплине вищевказаний тримісячний термін і до моменту врегулювання питання щодо розрахунку з заявником, має бути сплачений звичайний відсоток, нарахований на вищевказані суми, у розмірі, що дорівнює обліковій ставці Європейського Центрального Банку, протягом періоду несплати, плюс три відсотки;

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ТРЕГУБЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

6. *Відхиляє* решту вимог щодо справедливої сатисфакції.

Рішення вчинене англійською і оприлюднене у письмовій формі 2 листопада 2004 року згідно з §§ 2; 3 правила 77 Регламенту Суду.

С. Доллє
Секретар

Дж.П. Коста
Голова